

De vloek op Alphen

Naar aanleiding van publicaties over oud Alphenaar pater Quirinus Sas schreven we in onze vorige nieuwsbrief over zijn activiteiten voor de paters kapucijnen in de dertiger en veertiger jaren. In de bibliotheek van WHAM bewaren we zo'n twintig boekwerkjes die door hem zijn geschreven. Ze gaan over religieuze onderwerpen en levens van heiligen. Er is ook een aandoenlijk krantenartikel waarin hij beschrijft hoe hij indertijd zijn priesterroeping heeft ervaren.

Als je de recensies over zijn publicaties leest komt je vaak tegen dat Quirinus enorm veel schreef, maar daarbij soms niet al te nauwkeurig was met de feitelijkheden. Ook WHAM werd daarmee geconfronteerd toen we jaren geleden vanuit het klooster in Velp een geschrift kregen waarin verteld werd over De vloek op Alphen.

Zo'n honderd jaar geleden woonden er op de pastorie van Alphen, in het Land van Maas en Waal, twee heren: oud-pastoor/deken Gerardus van Aerssen en Comelis Bongers, de feitelijke herder van de parochie. Deze laatste zou op 29 november 1901 zijn zilveren priesterfeest gaan vieren. Ter opluistering van dit jubileum had de plaatselijke harmonie hem aangeboden een serenade te komen brengen. Maar de voormalige deken, zeer streng in de orthodoxie, wilde daar niets van weten. Het corps was namelijk niet kerkelijk erkend! Tegen de uitdrukkelijke wil van de deken in kwam de harmonie op het grote feest toch opdagen. Terwijl het gezelschap in het gelid stond, klaar voor de start, viel een van de leden dood van zijn paard.

Een week later greep de oud-deken dit voorval aan in zijn preek. De gelovigen van Alphen moesten in dit gebeuren de straffende hand Gods zien daar men zijn verbod, nota bene een verbod van de hoogerwaarde deken zelf, in de wind had geslagen. En hij bezwoer het Alphense volk dat het niet waard was ooit nog een priesterzoon voort te brengen ...

In dit verhaal zitten een aantal feiten, maar ook onjuistheden door elkaar verteld. Misschien is dat ook de reden dat het meer de ronde deed

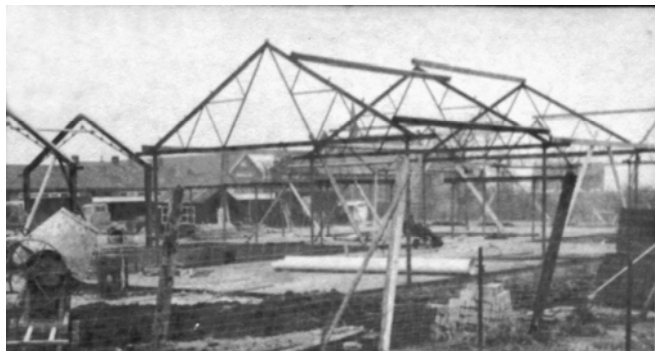
in het klooster dan in Alphen.

Zo is nu gemakkelijk terug te vinden dat pastoor/deken Van Aerssen in 1900 is overleden en de harmonie pas in 1908 werd opgericht! De statuten vermelden 20 januari 1910 als oprichtingsdatum. Bij het zilveren jubileum was er een optocht op 9 mei 1922. De begeleider van de kar waarop de harmonie zat (Dirk van Ooijen) maakte zich zo druk toen het paard weigerde verder te gaan dat hij ter plekke dood bleef.

In de periode 1900-1940 zijn een aantal priesterstudenten uit Alphen op jonge leeftijd gestorven. Ook Quirinus Sas was lange tijd ernstig ziek, maar hij ontsnapte aan de "vloek". Zie voor meer informatie de rubriek Religie op www.alphenaandemaas.com

Geschiedenis van het onderwijs (slot)

Vanaf het einde van de jaren zestig is het wel duidelijk dat het oude schoolgebouw St. Willibrordus niet meer geschikt is om les in te geven. Vloeren zakken door, waardoor kasten niet meer geopend of gesloten kunnen worden. Er zijn steeds lekkages en de hygiëne op de toiletten is slecht. Al in 1956 besluit de Raad van de Gemeente Appelteren tot medewerking bij nieuwbouw. Het duurt dan echter nog wel tien jaar voor er werkelijk bouwplannen worden gemaakt. Als locatie wordt de plaats, waar tot dan de boerderij 't Hof stond, geschikt geacht. Het feit dat in de directe omgeving een legbatterij (Van Leeuwen) en een boerderij (Van Rossum) staan is dan nog geen probleem.

Johan van Wezel is een Alphense architect die al op meerdere plaatsen scholen heeft ontworpen. Hij maakt ook het plan voor de nieuwbouw in Alphen. Vooruitstrevend in het ontwerp zijn lesterrassen,

waardoor het mogelijk is ook in de buitenlucht les te geven, en een gezamenlijke ruimte die benut kan worden voor handenarbeid maar ook voor toneeluitvoeringen. In het schoolgebouw komen twee vleugels met drie en vier klaslokalen. Volgens de prognoses zal het nodig zijn om een jaargroep te splitsen, want er zijn in 1970 zo'n 210 leerplichtige leerlingen in Alphen.

Begin november sjuwen leerlingen hun eigen tafeltjes en stoeltjes in een lange rij door de Schoolstraat naar de nieuwe school. Op 18 november 1970 is

de officiële opening. Dan wordt ook de naam bekend gemaakt: Mariënhof. Volgens de bedenkers van deze naam zou op de plaats waar nu de school staat vroeger een Mariaklooster hebben gestaan, een bewering die meteen wordt bestreden door historicus Huub van Heiningen. Alle kerkelijke goederen zijn zeer goed gedocumenteerd en er is nergens een bewijs van het bestaan van een klooster in Alphen te vinden!

Tijdens de afbraak van de oude boerderij 't Hof heeft men wel een muntenschat aangetroffen. Waarschijnlijk zijn deze munten over het terrein verspreid toen men de grond egaliseerde. Kleuters die bij het terrein speelden vonden deze munten en later gingen ook anderen daar eens rondkijken. De gemeente plaatste hekken om te voorkomen dat iedereen met deze munten aan de haal ging. Dorpsgenoot Toon Story had van dit terrein een aantal vrachtwagens grond gekocht, die nu op zijn eigen terrein lagen. Ook in deze grond bevond zich een groot aantal munten.

Brand (7) ... of niet?

In het Algemeen Handelsblad van 6 januari 1911 vonden we het onderstaande bericht.

“Heel de Zuidelijke hemel stond gisterenavond in gloed door een brand die vermoedelijk sedert een paar uur in Alphen a.d. Maas woedt. Nadere berichten ontbreken nog”

Een merkwaardig berichtje! We vonden het verder in geen enkele krant en hebben tot nu toe niet kunnen vinden waar deze brand in Alphen is geweest!

Koosje bouwt af

Koosje de Leeuw, al vele jaartjes woonachtig in Den Bosch, is van geboorte een echte Alphense. Ze schrijft al een tijdje in blogvorm waarbij ze ook vaak terugblijkt op haar geboortedorp. Voortaan is de blog van Koosje ook via onze site www.alphenaandemaas.com te volgen. De moeite van het lezen waard!

Zoekplaatje Bij de bisschop

In juni 1960 werd Monseigneur Bekkers de nieuwe bisschop van Den Bosch. In datzelfde jaar kwam hij voor het toedienen van het vormsel naar Alphen. We hebben er wat vage foto's van. We zijn toch heel benieuwd of iemand weet wie de twee vrouwen rechts op deze foto zijn. Ook zijn er vier kinderen mogelijk herkenbaar in beeld. Mocht iemand zelf ook nog foto's hebben van deze gebeurtenis dan willen we dat graag horen.

Geen oplossing zoekplaatje Bekend gezicht

Helaas ontvingen wij geen reacties op het zoekplaatje van de maand maart.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in de Edohof
van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank NL45RBRB0918497752
KvK nr. 11069033

Ben van Dijk
Adrie van Hoogstraten
Johan de Jong

tel. 56 1942
tel. 56 2425
tel. 56 1557

email: wham@alphenaandemaas.com
www.alphenaandemaas.com